

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI
2000/13/EY,**

annettu 20 päivänä maaliskuuta 2000,

myytäväksi tarkoitettujen elintarvikkeiden merkintöjä, esillepanoa ja mainontaa koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

toimivat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Kuluttajalle myytäväksi tarkoitettujen elintarvikkeiden merkintöjä, esillepanoa ja mainontaa koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 18 päivänä joulukuuta 1978 annettua neuvoston direktiiviä 79/112/ETY ⁽³⁾ on muutettu useita kertoja ja huomattavilta osilta ⁽⁴⁾. Sen vuoksi olisi selkeyden ja järjestyksen takia kodifioitava mainittu direktiivi.
- (2) Erot jäsenvaltioiden elintarvikkeiden merkintöjä koskevissa laeissa, asetuksissa ja hallinnollisissa määräyksissä voivat estää elintarvikkeiden vapaan liikkuvuuden ja saattavat siten johtaa eriarvoisten kilpailun edellytysten muodostumiseen.
- (3) Sen vuoksi kyseistä lainsäädäntöä olisi lähennettävä sisämarkkinoiden toiminnan edistämiseksi.
- (4) Tämän direktiivin tarkoituksena tulisi olla yhteisön yleisten, kaikkia markkinoille saatettavia elintarvikkeita koskevien säännösten antaminen.
- (5) Vain tiettyjä elintarvikkeita koskevat erityissäännökset olisi annettava kyseisiä tuotteita koskevissa säädöksissä.
- (6) Elintarvikkeiden merkintöjä koskevien säännösten ensisijaisena tarkoituksena tulisi olla kuluttajan valistaminen ja suojeleminen.
- (7) Tämä vaatimus merkitsee, että jäsenvaltioiden olisi voitava, ottaen huomioon perustamissopimusten määräykset, asettaa kielellisiä vaatimuksia.
- (8) Yksityiskohtaiset merkinnät tuotteen laadusta ja ominaisuuksista tarjoavat kuluttajalle mahdollisuuden tehdä tietoinen valinta ja se on sopivin tapa, koska se on vähiten kaupan vapauden esteenä.
- (9) Sen vuoksi olisi laadittava luettelo kaikista niistä tiedoista, jotka olisi periaatteessa ilmoitettava jokaisen elintarvikkeen merkinnöissä.

⁽¹⁾ EYVL C 258, 10.9.1999, s. 12.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 18. tammikuuta 2000 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja neuvoston päätös, tehty 13. maaliskuuta 2000.

⁽³⁾ EYVL L 33, 8.2.1979, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/4/EY (EYVL L 43, 14.2.1997, s. 21).

⁽⁴⁾ Katso liitteessä IV oleva B osa.

▼B

- (10) Tämän direktiivin horisontaalisuuden vuoksi ei kuitenkaan alkuvaiheessa ole voitu tehdä pakollisiksi kaikkia niitä merkintöjä, jotka periaatteessa on lisättävä kaikki elintarvikkeet kattavaan luetteloon. Myöhemmän vaiheen aikana olisi annettava nykyisiä säännöksiä täydentävät yhteisön säännökset.
- (11) Jäsenvaltioiden yhteisön erityissäännösten puuttuessa varatessa oikeuden säätää tiettyjä, tämän direktiivin yleisiä säännöksiä täydentäviä kansallisia säännöksiä, olisi näiden säännösten antamisessa noudatettava yhteisön menettelyä.
- (12) Mainittu yhteisön menettely edellyttää yhteisön päätöstä, jos jäsenvaltio haluaa antaa uutta lainsäädäntöä.
- (13) Myös yhteisön lainsäätäjälle olisi säädettävä mahdollisuus myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia tietyistä yleisesti asetetuista velvoitteista.
- (14) Merkintäsäännöksissä pitäisi myös kieltää sellaisen tiedon käyttö, joka saattaa johtaa ostajaa harhaan tai antaa ymmärtää elintarvikkeella olevan lääketieteellistä vaikutusta. Ollakseen tehokas tämän kiellon pitäisi koskea myös elintarvikkeiden esillepanoa ja mainontaa.
- (15) Jäsenvaltioiden välisen kaupan helpottamiseksi voidaan säätää, että vaiheissa, jotka edeltävät myyntiä kuluttajalle, vain välttämättömät tiedot ilmoitetaan uloimmassa pakkauksessa, ja valmiiksi pakattua elintarviketta koskevat pakolliset tiedot merkitään pelkästään elintarvikkeeseen liittyviin kaupallisiin asiakirjoihin.
- (16) Jäsenvaltioiden tulisi säilyttää oikeus paikallisista olosuhteista ja käytännön syistä johtuen antaa säännöksiä massatavarana myytävien elintarvikkeiden merkitsemisestä; sellaisissa tapauksissa kuluttajalle olisi kuitenkin annettava tietoa.
- (17) Menettelyn yksinkertaistamiseksi ja nopeuttamiseksi komissiolle olisi annettava tehtäväksi päättää teknisestä täytäntöönpanosta.
- (18) Tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽¹⁾ mukaisesti.
- (19) Tämä direktiivi ei vaikuta liitteessä IV olevassa B osassa oleviin jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön osaksi saattamisen velvoitteisiin,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

1. Tämä direktiivi koskee sellaisenaan kuluttajalle toimitettavien elintarvikkeiden merkintöjä sekä tietyiltä osin elintarvikkeiden esillepanoa ja mainontaa.
2. Tätä direktiiviä sovelletaan myös elintarvikkeisiin, jotka ovat tarkoitetut toimitettavaksi ravintoloihin, sairaaloihin, ruokaloihin ja muihin vastaaviin joukkoruokailupisteisiin, jäljempänä 'suurtaloudet'.
3. Tässä direktiivissä tarkoitetaan:
 - a) ”merkinnällä” elintarvikkeeseen liittyvää mainintaa, tietoa, tavaramerkkiä, kaupallista merkkiä, kuvaa tai tunnusta, joka on tehty mihin tahansa kyseistä elintarviketta seuraavaan tai siihen viittaavaan pakkaukseen, asiakirjaan, tiedotteeseen, etikettiin, renkaaseen, tai kaulukseen; sekä

⁽¹⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

▼B

- b) ”valmiiksi pakatulla elintarvikkeella” kuluttajalle ja suurituloisille sellaisenaan tarkoitettua myyntiyksikköä, joka käsittää elintarvikkeen ja pakkauksen, johon elintarvike on pantu ennen myytäväksi tarjontaa, riippumatta siitä, peittääkö pakkaus elintarvikkeen kokonaan tai vain osittain, kuitenkin aina siten, että avaamatta tai vaihtamatta pakkausta sisällystä ei voi muuttaa.

2 artikla

1. Merkinnät ja tavat, joilla ne on tehty, eivät saa:
 - a) olla omiaan johtamaan ostajaa harhaan, erityisesti:
 - i) elintarvikkeen ominaispiirteiden osalta ja erityisesti sen luonteen, yksilöllisyyden, ominaisuuksien, koostumuksen, määrän, säilyvyyden, alkuperän, valmistus- tai tuotantomenetelmän osalta;
 - ii) liittämällä elintarvikkeeseen vaikutuksia tai ominaisuuksia, joita sillä ei ole;
 - iii) esittämällä elintarvikkeella olevan erityisiä ominaisuuksia, kun tosiasiallisesti kaikilla samanlaisilla elintarvikkeilla on sellaisia ominaisuuksia;
 - b) jollei luonnon kivennäisvesiä ja erityisravintoa koskevista yhteisön säännöksistä muuta johdu, esittää, että elintarvikkeeseen liittyy ihmisen sairauksia ennalta ehkäiseviä, hoitavia tai parantavia ominaisuuksia tai viitata sellaisiin ominaisuuksiin.
2. Neuvosto laatii perustamissopimuksen 95 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen esimerkkiluettelon 1 kohdassa tarkoitetuista väittämistä, joiden käyttö on aina kiellettyä tai rajoitettua.
3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut kiellot ja rajoitukset koskevat myös:
 - a) elintarvikkeiden esillepanoa, erityisesti niiden muotoa, ulkonäköä tai pakkausta, käytettyjä pakkausmateriaaleja, tapaa, jolla ne on aseteltu, sekä olosuhteita, joissa ne esitellään;
 - b) mainontaa.

3 artikla

1. Ainoastaan seuraavat tiedot on pakollisesti merkittävät elintarvikkeisiin edellytyksin, joissa säädetään 4—17 artiklassa, ja jollei sanotuista artikloista muuta johdu:
 - 1) myyntinimitys,
 - 2) luettelo ainesosista,
 - 3) tiettyjen ainesosien tai ainesosien ryhmien määrät 7 artiklan säännösten mukaisesti,
 - 4) valmiiksi pakatusta elintarvikkeesta sisällyksen määrä,
 - 5) vähimmäissäilyvyyspäivämäärä, tai jos kyseessä on mikrobiologisesti erittäin helposti pilaantuva elintarvike, päivämäärä, jota ennen tuote on käytettävä,
 - 6) erityiset säilytys- ja käyttöolosuhteet,
 - 7) valmistajan, pakkaajan tai yhteisöön sijoittautuneen myyjän nimi tai toiminimi ja osoite.

Jäsenvaltioilla on kuitenkin oikeus alueellaan tuotetun voion osalta katsoa pelkän valmistajan, pakkaajan tai myyjän ilmoittaminen riittäväksi.

▼B

Rajoittamatta 24 artiklan ilmoitusmenettelyn soveltamista jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille kaikista toimenpiteistä, jotka ne ovat toisen alakohdan mukaisesti toteuttaneet,

- 8) tarkemmat tiedot alkuperästä tai elintarvikkeen lähtöpaikasta, jos sen ilmoittamatta jättäminen saattaisi johtaa kuluttajaa olennaisesti harhaan elintarvikkeen todellisesta alkuperästä tai lähtöpaikasta,
 - 9) käyttöohje, jos elintarvikkeen takoituksenmukainen käyttö ilman sitä on mahdotonta,
 - 10) juomien osalta alkoholipitoisuus tilavuusprosentteina, jos alkoholipitoisuus on suurempi kuin 1,2 tilavuusprosenttia.
2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat pitää kansallisen tuotannon osalta voimassa kansalliset säännökset, jotka edellyttävät tuotantolaitoksen tai pakkaamon ilmoittamista.
 3. Tämän artiklan säännökset eivät estä painoja ja mittayksiköitä koskevien tarkempien ja kattavampien säännösten antamista.

4 artikla

1. Erityiselintarvikkeita koskevissa yhteisön säännöksissä voidaan poikkeustapauksissa sallia poiketa 3 artiklan 1 kohdan 2 ja 5 alakohdassa säädetystä vaatimuksista, jos se ei johda siihen, että ostaja ei saa tarpeeksi tietoa.

2. Erityiselintarvikkeita koskevissa yhteisön säännöksissä voidaan 3 artiklassa mainittujen tietojen lisäksi vaatia merkintöihin sisällytettäväksi muita tietoja.

Jos yhteisön säännöksiä ei ole, jäsenvaltiot voivat säätää tällaisista maininnoista 19 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen yhteisön säännökset annetaan 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

5 artikla

1. Elintarvikkeen myyntinimitys on siihen sovellettavissa yhteisön säännöksissä säädetty nimitys.

a) Jollei yhteisön säännöksiä ole annettu, myyntinimitys on siinä jäsenvaltiossa, jossa tuote myydään kuluttajalle tai suurtaloudelle, sovellettavassa laissa, asetuksessa tai hallinnollisessa määräyksessä oleva nimitys.

Jollei tällaista nimitystä ole, myyntinimitys on siinä jäsenvaltiossa, jossa tuote myydään kuluttajalle tai suurtaloudelle, käytössä vakiintunut nimitys tai elintarvikkeen ja tarvittaessa sen käytön kuvaus, joka on riittävän täsmällinen ilmaisemaan ostajalle elintarvikkeen todellisen laadun ja joka mahdollistaa sen erottamisen tuotteista, joihin se voidaan sekoittaa.

b) Siinä jäsenvaltiossa, jossa tuotetta pidetään kaupan, on myös sallittua käyttää sitä myyntinimitystä, jolla tuotetta laillisesti valmistetaan ja pidetään kaupan tuottajajäsenvaltiossa.

Myyntinimitystä on kuitenkin täydennettävä sen yhteydessä olevilla muilla kuvailevilla tiedoilla, jos se on tämän direktiivin muiden säännösten ja erityisesti sen 3 artiklan säännösten soveltamisen vuoksi tarpeen elintarvikkeen todellisen luonteen tuntemisen mahdollistamiseksi sen jäsenvaltion kuluttajalle, jossa tuotetta pidetään kaupan, ja jotta kyseinen elintarvike voidaan erottaa muista elintarvikkeista, joihin se voitaisiin sekoittaa.

▼B

c) Poikkeustapauksissa tuottajajäsenvaltion myyntinimitystä ei käytetä siinä jäsenvaltiossa, jossa tuotetta pidetään kaupan, jos tuottajajäsenvaltion myyntinimityksen tarkoittama elintarvike eroaa koostumukseltaan ja valmistustavaltaan niin paljon tällä myyntinimityksellä tunnetusta elintarvikkeesta, etteivät b alakohdan säännökset ole riittäviä kuluttajille annettavan oikean tiedon varmistamiseksi siinä jäsenvaltiossa, jossa tuotetta pidetään kaupan.

2. Myyntinimitystä ei saa korvata tavaramerkillä, kaupallisella merkillä tai kuvitteellisella nimellä.

3. Myyntinimityksen on sisällettävä tai siihen on oltava liitettyinä tarkat tiedot elintarvikkeen ominaisuuksista, kuten fysikaalisesta olo muodosta tai suoritetuista erityiskäsittelyistä (esimerkiksi jauhettu, kylmäkuivattu, pakastettu, säilötty, savustettu), jos tällaisen tiedon poisjättäminen saattaisi aiheuttaa ostajassa sakaannusta.

Ionisoivalla säteilyllä käsiteltyyn elintarvikkeeseen on liitettävä jokin seuraavista merkinnöistä:

▼M3

— bulgariaksi:

”облъчено” tai ”обработено с йонизиращо лъчение”,

— espanjaksi:

”irradiado” tai ”tratado con radiación ionizante”,

— tšekiksi:

”ozářeno” tai ”ošetřeno ionizujícím zářením”,

— tanskaksi:

”bestrålet/...” tai ”strålekonserveret” tai ”behandlet med ioniserende stråling” tai ”konserveret med ioniserende stråling”,

— saksaksi:

”bestrahlt” tai ”mit ionisierenden Strahlen behandelt”,

— viroksi:

”kiiritatud” tai ”töödeldud ioniseeriva kiirgusega”,

— kreikaksi:

”επεξεργασμένο με ιονίζουσα ακτινοβολία” tai ”ακτινοβολημένο”,

— englanniksi:

”irradiated” tai ”treated with ionising radiation”,

— ranskaksi:

”traité par rayonnements ionisants” tai ”traité par ionisation”,

— italiaksi:

”irradiato” tai ”trattato con radiazioni ionizzanti”,

— latviaksi:

”apstarots” tai ”apstrādāts ar jonizējošo starojumu”,

— liettuaksi:

”apšvitinta” tai ”apdorota jonizuojančiaja spinduliute”,

— unkariksi:

”sugárkezelt” tai ”ionizáló energiával kezelt”,

— maltaksi:

”ittrattat bir-radjazzjoni” tai ”ittrattat b'radjazzjoni jonizzanti”,

— hollanniksi:

▼ M3

- ”doorstraald” tai ”door bestraling behandeld” tai ”met ioniserende stralen behandeld”,
- puolaksi:
”napromieniony” tai ”poddany działaniu promieniowania jonizującego”,
- portugalkiksi:
”irradiado” tai ”tratado por irradiação” tai ”tratado por radiação ionizante”,
- romaniaksi:
”iradiate” tai ”tratate cu radiații ionizate”,
- slovakiksi:
”ošetrené ionizujúcim žiarením”,
- sloveeniksi:
”obsevano” tai ”obdelano z ionizirajočim sevanjem”,
- suomeksi:
”säteilytetty” tai ”käsitelty ionisoivalla säteilyllä”,
- ruotsiksi:
”bestrålad” tai ”behandlad med joniserande strålning”.

▼ B*6 artikla***▼ M2**

1. Ainesosat on ilmoitettava tämän artiklan sekä liitteiden I, II, III ja III a mukaisesti.

▼ B

2. Ainesosia ei tarvitse ilmoittaa niissä tapauksissa, joissa on kysymys seuraavista:
 - a) — tuoreet hedelmät ja vihannekset, mukaan lukien perunat, joita ei ole kuorittu, paloiteltu tai käsitelty muulla vastaavalla tavalla,
 - hiilihapotettu vesi, jonka nimityksestä käy ilmi, että siihen on lisätty hiilihappoa,
 - käymisen avulla pelkästään yhdestä perustuotteesta valmistetut etiket, jos muita ainesosia ei ole lisätty;
 - b) — juustot,
 - voi,
 - hapatettu maito ja kerma,

Jos muita kuin valmistuksen kannalta välttämättömiä maitovalmisteita, entsyymejä ja mikrobiviljelmiä tai muun juuston kuin tuorejuuston ja sulatejuuston valmistuksessa tarvittavaa suolaa ei ole lisätty;
 - c) tuotteet, jotka koostuvat yhdestä ainoasta ainesosasta,
 - jos myyntinimitys on sama kuin ainesosan nimitys, tai
 - jos myyntinimitys mahdollistaa ainesosan laadun yksiselitteisen tunnistamisen.

3. Yli 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävien juomien osalta neuvosto päättää komission ehdotuksesta ainesosien merkitsemistä koskevista säännöksistä ennen 22 päivää joulukuuta 1982.

▼M2

3a. Jäljempänä 4 kohdan a alakohdassa määritelty ja liitteessä III a luetteloitu ainesosa on mainittava pakkausmerkinnässä, jos ainesosa esiintyy 3 kohdassa tarkoitettussa juomassa, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta 3 kohdan mukaisesti vahvistettaviin merkitsemistä koskeviin säännöksiin. Maininnassa on oltava sana ”sisältää”, jota seuraa kyseisen yhden tai useamman ainesosan nimi. Maininta ei kuitenkaan ole välttämätön, jos ainesosa on jo mainittu erityisnimellään ainesosaluettelossa tai juoman myyntinimikkeessä.

Tarvittaessa voidaan antaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettun maininnan esittämistä koskevat yksityiskohtaiset säännöt seuraavien menettelyjen mukaisesti:

- a) viinin yhteisestä markkinajärjestelystä 17 päivänä toukokuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1493/99 ⁽¹⁾ 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tuotteiden osalta mainitun asetuksen 75 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti;
- b) maustettujen viinien, maustettujen viinipohjaisten juomien ja maustettujen viinistä valmistettujen juomasekoitusten määritelmää, kuvausta ja esittelyä koskevista yleisistä säännöistä 10 päivänä kesäkuuta 1991 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1601/91 ⁽²⁾ 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tuotteiden osalta mainitun asetuksen 13 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti;
- c) tislattujen alkoholijuomien määritelmää, kuvausta ja esittelyä koskevista yleisistä säännöistä 29 päivänä toukokuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1576/89 ⁽³⁾ 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tuotteiden osalta mainitun asetuksen 14 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti;
- d) muiden tuotteiden osalta tämän direktiivin 20 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

▼B

4. a) ”Ainesosalla” tarkoitetaan elintarvikkeen tuotannossa tai valmistuksessa käytettyä ainetta, lisäaineet mukaan lukien, joka on mukana valmiissa tuotteessa sellaisenaan tai jossakin muussa muodossa.
- b) Jos elintarvikkeessa oleva ainesosa koostuu useammasta ainesosasta, nämä katsotaan kyseisen elintarvikkeen ainesosiksi.
- c) Ainesosia eivät ole:
 - i) ainesosan sisältämät aineet, jotka on valmistuksen aikana väliaikaisesti erotettu ja myöhemmin palautettu ylittämättä alkuperäisiä määriä;
 - ii) lisäaineet:
 - jotka joutuvat elintarvikkeeseen yksinomaan elintarvikkeen ainesosien mukana, jos niillä ei ole teknologista vaikutusta valmiissa tuotteessa;
 - joita käytetään valmistuksen apuaineina;
 - iii) lisäaineiden tai aromiaineiden liuottimina tai kantaja-aineina käytetyt aineet pitoisuuksina, jotka ovat ehdottoman välttämättömiä edellä tarkoitettun teknisen toiminnon kannalta;

⁽¹⁾ EYVL L 179, 14.7.1999, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 1795/2003 (EUVL L 262, 14.10.2003, s. 13).

⁽²⁾ EYVL L 149, 14.6.1991, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 2061/96 (EYVL L 277, 30.10.1996, s. 1).

⁽³⁾ EYVL L 160, 12.6.1989, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 3378/94 (EYVL L 366, 31.12.1994, s. 1).

▼M2

- iv) valmiissa tuotteessa edelleen, myös muuttuneessa muodossa olevat aineet, jotka eivät ole lisäaineita mutta joita käytetään samalla tavalla ja samassa tarkoituksessa valmistuksen apuaineina.

▼B

- d) Tietyissä tapauksissa voidaan 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen ratkaista, onko c alakohdan ii ja iii alakohdassa kuvatut ehdot täytetty.

5. Ainesosaluettelon on sisällettävä kaikki elintarvikkeen ainesosat painon mukaan alenevassa valmistusajankohdan mukaisessa järjestyksessä. Luettelon otsikon tulee sisältää ilmaisu ”ainesosat”.

Kuitenkin:

- lisätty vesi ja haihtuvat ainesosat on ilmoitettava niiden valmiissa tuotteessa olevien paino-osuuksien mukaisessa järjestyksessä; elintarvikkeeseen ainesosana lisätyn veden määrä määritetään vähentämällä valmiin tuotteen kokonaismäärästä muiden käytettyjen ainesosien kokonaismäärä. Veden määrää ei tarvitse ottaa huomioon, jos se ei valmiissa tuotteessa ylitä 5 painoprosenttia;
- tiivisteinä tai kuivattuina lisätyt ainesosat, jotka entistetään valmistuksen yhteydessä, voidaan ilmoittaa niiden säilöntää tai kuivausta edeltäneen painon mukaisessa järjestyksessä;
- kun säilötty tai kuivattu elintarvike on tarkoitus entistää vettä lisäämällä, ainesosat saadaan ilmoittaa niiden entistetyssä tuotteessa olevien osuuksien mukaisessa järjestyksessä, jos ainesosaluetteloon liitetään jokin asiaankuuluva ilmaisu, kuten ”entistetyn tuotteen ainesosat” tai ”käyttövalmiin tuotteen ainesosat”;

▼M2

- jos hedelmiä, vihanneksia tai sieniä, joista minkään osuus ei ole painona laskettuna muita merkittävämpi ja joita voidaan sekoittaa vaihtelevassa määrin, käytetään sekoituksena elintarvikkeen ainesosana, ne voidaan merkitä ainesosaluetteloön yhteisnimikkeellä ”hedelmiä”, ”vihanneksia” tai ”sieniä”, jota seuraa ilmaisu ”vaihtelevina osuuksina”, joita välittömästi seuraa käytettyjen hedelmä-, vihannes- tai sienilajien luettelo; tässä tapauksessa sekoitus on mainittava ainesosaluettelossa ensimmäisen alakohdan mukaisesti elintarvikkeessa olevien hedelmä-, vihannes- tai sienilajien kokonaispainon perusteella;

▼B

- mauste- ja yrttisekoitusten ainesosat saadaan ilmoittaa muussakin järjestyksessä, jollei minkään mausteen tai yrtin paino-osuus ole selvästi hallitseva, jos ainesosaluetteloön liitetään jokin asiaankuuluva ilmaisu kuten ”vaihtelevassa suhteessa”;

▼M2

- ainesosat, joiden osuus on alle 2 prosenttia valmiista tuotteesta, voidaan luetella eri järjestyksessä muiden ainesosien jälkeen;
- jos ainesosia, jotka ovat samankaltaisia ja keskenään vaihtoehtoisia, voidaan todennäköisesti käyttää elintarvikkeen valmistuksessa muuttamatta elintarvikkeen koostumusta, luonnetta tai oletettua arvoa ja jos niiden osuus on alle 2 prosenttia valmiista tuotteesta, ne voidaan merkitä ainesosaluetteloön käyttämällä ilmaisua ”sisältää ... ja/tai ...”, jos lopullinen tuote sisältää ainakin yhtä enintään kahdesta ainesosasta. Tätä säännöstä ei sovelleta lisäaineisiin eikä liitteessä III a lueteltuihin ainesosiin.

▼B

6. Ainesosat on soveltuvin osin ilmoitettava niiden yksilöllisellä nimellä 5 artiklan säännösten mukaisesti.

Kuitenkin:

▼ B

- ainesosat, jotka kuuluvat johonkin liitteessä I mainittuun ryhmään ja jotka ovat jonkin toisen elintarvikkeen osa, saadaan ilmoittaa käyttäen ainoastaan kyseistä ryhmänimeä.

Liitteessä I olevaa luetteloa voidaan muuttaa 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

Liitteessä I mainittua nimitystä ”tärkkelys” on täydennettävä viittauksella sen erityiseen kasvialkuperään, jos tämä ainesosa voi sisältää gluteenia;

- ainesosat, jotka kuuluvat johonkin liitteessä II mainittuun ryhmään, on ilmoitettava kyseisellä ryhmänimellä ja siihen liitettyllä yksilöllisellä nimellä tai EY-numerolla; jos ainesosa kuuluu useampaan ryhmään, on ilmoitettava se ryhmä, joka vastaa ainesosan ensisijaista tehtävää kyseisen elintarvikkeen osalta.

Tieteellisen ja teknisen tiedon kehitykseen perustuvat liitteen II muutokset tehdään 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

Liitteessä II mainittua nimitystä ”muunneltu tärkkelys” on täydennettävä viittauksella sen erityisen kasvialkuperään, jos tämä ainesosa voi sisältää gluteenia;

- aromit on merkittävä liitteen III mukaisesti;
- erityiset yhteisön säännökset, jotka koskevat ainesosan ilmoittamista ionisoivalla säteilyllä käsitellyksi, annetaan myöhemmin perustamis-sopimuksen 95 artiklaa noudattaen.

7. Yhteisön säännöksissä, tai jos niitä ei ole, kansallisissa säännöksissä voidaan säätää, että tietyn elintarvikkeen myyntinimityksen yhteydessä on mainittava ainesosa tai tietyt ainesosat.

Tällaisiin kansallisiin säännöksiin sovelletaan 19 artiklassa säädettyä menettelyä.

Tässä kohdassa tarkoitetut yhteisön säännökset annetaan 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

8. Edellä 4 kohdan b alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa koostettu ainesosa saadaan ilmoittaa lakisääteisellä tai käyttöön vakiintuneella nimityksellään kokonaispainon edellyttämällä paikalla ainesosaluettelossa, jos koostettua ainesosaa välittömästi seuraa luettelo sen ainesosista.

▼ M2

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu luettelo ei kuitenkaan ole pakollinen,

- a) jos koostetun ainesosan koostumus on määritelty voimassa olevassa yhteisön lainsäädännössä ja jos koostetun ainesosan osuus on alle 2 prosenttia valmiista tuotteesta; tätä säännöstä ei kuitenkaan sovelleta lisäaineisiin, ellei 4 kohdan c alakohdasta muuta johdu;
- b) koostettujen ainesosien osalta, jotka koostuvat mauste- ja/tai yrttisekoituksista, jos osuus on pienempi kuin 2 prosenttia lopullisesta tuotteesta, lukuun ottamatta lisäaineita, jollei 4 kohdan c alakohdasta muuta johdu;
- c) jos koostettu ainesosa on elintarvike, jonka osalta ei yhteisön säännöstössä vaadita ainesosaluetteloa.

▼ B

9. Poiketen siitä, mitä 5 kohdassa säädetään, vettä ei tarvitse erikseen ilmoittaa:

- a) jos vesi on valmistusprosessissa käytetty pelkästään säilötyn tai kuivatun ainesosan entistämiseen;
- b) jos kyseessä on liemi, jota ei tavanomaisesti nautita.

▼ **M2**

10. Huolimatta 2 kohdan, 6 kohdan toisen alakohdan sekä 8 kohdan toisen alakohdan säännöksistä on kaikki elintarvikkeiden valmistuksessa käytetyt ja valmiissa tuotteessa, myös muuttuneessa muodossa, edelleen olevat ainesosat, jotka ovat liitteessä III a olevassa luettelossa tai jotka ovat peräisin liitteessä III a olevaan luetteloon merkitystä ainesosasta, ilmoitettava pakkausmerkinnöissä siten, että kyseisen ainesosan nimi mainitaan selkeästi.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua mainintaa ei vaadita, jos elintarvikkeen myyntinimikkeestä käy selvästi ilmi kyseinen ainesosa.

Huolimatta 4 kohdan c alakohdan ii) ja iii) ja iv) alakohdan säännöksistä on kaikkia elintarvikkeiden valmistuksessa käytettyjä ja valmiissa tuotteessa, myös muuttuneessa muodossa, edelleen olevia ainesosia, jotka on merkitty liitteessä III a olevaan luetteloon, pidettävä ainesosina ja ne on ilmoitettava pakkausmerkinnöissä siten, että mainitaan selkeästi sen ainesosan nimi, josta aine on peräisin.

11. Liitteessä III a olevaa luetteloa tarkastellaan uudelleen järjestelmällisesti ja se saatetaan tarvittaessa ajan tasalle viimeisimmän tieteellisen tiedon perusteella. Ensimmäinen uudelleentarkastelu suoritetaan viimeistään 25 päivänä marraskuuta 2005.

Luettelo voidaan päivittää myös siten, että liitteestä III a poistetaan sellaiset ainesosat, joiden osalta on tieteellisesti todettu, että ne eivät voi aiheuttaa haitallisia reaktioita. Tätä tarkoitusta varten komissiolle voidaan 25 päivään marraskuuta 2004 saakka ilmoittaa parhaillaan käynnissä olevista tutkimuksista, joiden tarkoituksena on todeta, ovatko liitteessä III a mainitut ainesosat tai ainesosista johdetut aineet sellaisia, etteivät ne tietyissä olosuhteissa todennäköisesti aiheuta haitallisia reaktioita. Komissio hyväksyy viimeistään 25 päivänä marraskuuta 2004 Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaista kuultuaan luettelon näistä aineosista tai aineista, jotka on sen mukaisesti poistettava liitteestä III a, kunnes ilmoitettujen tutkimusten lopulliset tulokset valmistuvat tai ainakin 25 päivään marraskuuta 2007 asti.

Sen estämättä, mitä toisessa alakohdassa säädetään, liitettä III a voidaan muuttaa 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen annettua lausuntonsa elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä 28 päivänä tammikuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002 ⁽¹⁾ 29 artiklan perusteella.

Liitteessä III a olevan luettelon tulkinnasta voidaan tarvittaessa antaa teknisiä ohjeita 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

▼ **B***7 artikla*

1. Elintarvikkeiden tuotannossa tai valmistuksessa käytettävän ainesosan tai ainesosien ryhmän määrä on ilmoitettava tämän artiklan mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu maininta on pakollinen:

- a) jos kyseinen ainesosa tai kyseisten ainesosien ryhmä on elintarvikkeen myyntinimityksessä tai kuluttaja tavallisesti yhdistää sen myyntinimitykseen, tai
- b) jos kyseinen ainesosa tai ainesosien ryhmä tuodaan esille merkinnässä joko sanoin tai kuvin tai graafisen esityksen avulla, tai

⁽¹⁾ EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1642/2003 (EUVL L 245, 29.9.2003, s. 4).

▼B

- c) jos kyseinen ainesosa tai ainesosien ryhmä on olennainen elintarvikkeen luonnehtimiseksi ja sen erottamiseksi tuotteista, joihin se voidaan sekoittaa sen nimen tai ulkomuodon vuoksi, taikka
- d) jos on kyse 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen määrättyistä tapauksista.
3. Mitä 2 kohdassa säädetään ei koske:
- a) ainesosaa tai ainesosien ryhmää:
- jonka valutettu nettopaino ilmoitetaan 8 artiklan 4 kohdan mukaisesti, tai
 - jonka määrä on ilmoitettu merkinnöissä yhteisön säännösten mukaisesti, tai
 - jota käytetään pieninä määrinä aromiaineina, taikka
 - joka on tuotteen myyntinimityksessä ja joka ei vaikuta kuluttajan valintaan siinä jäsenvaltiossa, jossa tuotetta pidetään kaupan, silloin kun niiden määrän vaihtelu ei ole olennainen elintarvikkeen määrittämiseksi tai sen erottamiseksi samanlaisista elintarvikkeista; epäselvissä tapauksissa on päätettävä 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen siitä, täytyvätkö tämän luetelmakohdan edellytykset;
- b) jos erityisissä yhteisön säännöksissä määritellään tarkasti ainesosan tai ainesosien ryhmän määrä ilman, että siitä on ilmoitettava merkinnöissä;
- c) edellä 6 artiklan 5 kohdan neljännessä ja viidennessä luetelmakohdassa tarkoitettuja tapauksia;
- d) jäljempänä 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen määrättyjä tapauksia.
4. Prosentteina maininnassa ilmaistun määrän on vastattava ainesosan tai ainesosien määrää sen/niiden käytön hetkellä. Kuitenkin saadaan yhteisön säännöksissä säätää poikkeus tähän periaatteeseen tiettyjen elintarvikkeiden osalta. Nämä säännökset on annettava 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.
5. Edellä 1 kohdassa tarkoitettun maininnan on oltava joko elintarvikkeen myyntinimityksessä tai aivan sitä lähellä taikka ainesosaluettelossa sen ainesosan tai ainesosien ryhmän yhteydessä, johon kyseinen merkintä liittyy.
6. Mitä tässä artiklassa säädetään, sovelletaan rajoittamatta elintarvikkeiden ravintoarvojen merkitsemistä koskevien yhteisön sääntöjen soveltamista.

8 artikla

1. Valmiiksi pakatun elintarvikkeen sisällyksen määrä on ilmoitettava:
- nestemäisten elintarvikkeiden osalta tilavuusyksikköinä,
 - muiden elintarvikkeiden osalta painoyksikköinä,
- käyttäen kulloinkin kyseessä olevasta tapauksesta riippuen yksikkönä litraa, senttilitraa, millilitraa, kilogrammaa tai grammaa.
- Tiettyjä elintarvikkeita koskevat yhteisön säännökset, tai jos niitä ei ole, kansalliset säännökset saavat poiketa tästä säännöksestä.
- Tällaisiin kansallisiin säännöksiin sovelletaan 19 artiklassa säädettyä menettelyä.
2. a) Jos yhteisön säännökset, tai jos niitä ei ole, kansalliset säännökset edellyttävät tietynlaista sisällyksen määrää (esimerkiksi sisällyksen ohjeellinen määrä, sisällyksen vähimmäismäärä, si-

▼B

sällyksen määrä keskimäärin), tarkoitetaan tällä määrällä tässä direktiivissä sisällyksen määrää.

Rajoittamatta 24 artiklassa säädetyn ilmoitusmenettelyn soveltamista jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille kaikista toimenpiteistä, jotka ne ovat tämän alakohdan mukaisesti toteuttaneet.

- b) Tiettyjen määrän mukaan luokiteltujen erityiselintarvikkeiden osalta voidaan yhteisön säännöksissä, tai jos niitä ei ole, kansallisissa säännöksissä vaatia määrä ilmoitettavaksi muulla tavalla.

Tällaisiin kansallisiin säännöksiin sovelletaan 19 artiklassa säädettyä menettelyä.

- c) Jos ryhmäpakkaus sisältää kaksi tai useamman saman määrän samaa tuotetta sisältävää yksikköpakkausta, sisällyksen määrä on merkittävä ilmoittamalla yksikköpakkauksen sisällyksen määrä sekä yksikköpakkausten lukumäärä. Näiden tietojen ilmoittaminen ei ole kuitenkaan pakollista, jos yksikköpakkausten lukumäärä voidaan ryhmäpakkausta avaamatta selvästi nähdä ja helposti laskea ja jos samalla vähintään yhden yksikköpakkauksen sisällyksen määrää koskeva merkintä on selvästi näkyvässä.

- d) Jos ryhmäpakkaus sisältää kaksi tai useampia yksikköpakkauksia, joita ei katsota myyntiyksiköiksi, on sisällyksen määrä ilmoitettava merkitsemällä sisällyksen kokonaismäärä sekä yksikköpakkausten lukumäärä. Yhteisön säännöksissä, tai jos niitä ei ole, kansallisissa säännöksissä ei ole tarpeen vaatia tiettyjen elintarvikkeiden osalta yksikköpakkausten lukumäärän ilmoittamista.

Rajoittamatta 24 artiklan ilmoitusmenettelyn soveltamista jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille kaikista toimenpiteistä, jotka ne ovat tämän alakohdan mukaisesti toteuttaneet.

3. Tavanomaisesti kappaleittain myytävien elintarvikkeiden osalta jäsenvaltioiden ei tarvitse vaatia sisällyksen määrää ilmoitettavaksi, jos tuotteiden lukumäärä voidaan pakkausta avaamatta selvästi nähdä ja helposti laskea, tai jos näin ei ole, lukumäärä on merkitty etikettiin.

Rajoittamatta 24 artiklassa säädetyn ilmoitusmenettelyn soveltamista jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille kaikista toimenpiteistä, jotka ne ovat tämän kohdan mukaisesti toteuttaneet.

4. Jos kiinteää elintarviketta pidetään kaupan astiassa olevassa liemessä, merkinnöissä on ilmoitettava myös elintarvikkeen valutettu nettopaino.

Tässä kohdassa ”liemellä” tarkoitetaan jäljempänä mainittuja tuotteita sellaisenaan, mahdollisesti seoksina sekä myös jäädytettynä tai pakastettuina, jos liuos on valmisteessa pelkästään välttämättömien perusainesten apuaineena, jolla ei ole ratkaisevaa merkitystä kuluttajan valinnan kannalta: vesi, suolojen vesiliuokset, suolavesi; elintarvikkeiden vesiliuokset, etikka; sokereiden vesiliuokset, muiden makeutusaineiden vesiliuokset; hedelmä- ja vihannesmehut, kun kyse on hedelmistä ja vihanneksista.

Luetteloa voidaan täydentää 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

Valutetun nettopainon määrittämisessä käytettävistä menetelmistä päteetään 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

5. Sisällyksen määrän ilmoittaminen ei ole pakollista sellaisten elintarvikkeiden osalta:

- a) joiden tilavuus tai paino pienenee olennaisesti ja jotka myydään kappaleittain tai punnitaan ostajan läsnäollessa;

▼B

b) joiden sisällyksen määrä on vähemmän kuin 5 g tai 5 ml; tämä säännös ei kuitenkaan koske mausteita eikä yrtejä.

Tiettyjä elintarvikkeita koskevissa yhteisön säännöksissä, tai jos niitä ei ole, kansallisissa säännöksissä voidaan poikkeustapauksissa asettaa raja-arvoja, jotka ovat korkeampia kuin 5 g tai 5 ml, jos se ei johda siihen, että ostaja ei saa tarpeeksi tietoa.

Rajoittamatta 24 artiklassa säädetyn ilmoitusmenettelyn soveltamista jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille kaikista toimenpiteistä, jotka ne ovat tämän kohdan mukaisesti toteuttaneet.

6. Edellä 1 kohdan 2 alakohdassa ja 2 kohdan b ja d alakohdassa sekä 5 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetut yhteisön säännökset annetaan 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

9 artikla

1. Elintarvikkeen vähimmäissäilyvyysajalla tarkoitetaan ajankohtaa, johon saakka elintarvike asianmukaisesti säilytettynä säilyttää erityisominaisuutensa.

Vähimmäissäilyvyysaika on ilmoitettava siten kuin 2—5 kohdassa säädetään.

2. Ajankohtaa ennen on oltava joko ilmaisu:

— ”parasta ennen”, kun ajankohta ilmoitetaan päivän tarkkuudella; tai ilmaisu,

— ”parasta ennen... loppua”, kun ajankohta ilmoitetaan jollakin muulla tavalla.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuihin ilmaisuihin on liitettävä:

— joko ajankohta sellaisenaan; tai

— viittaus siihen, mihin ajankohta on päällyksessä merkitty.

Edellä tarkoitettuihin tietoihin on tarvittaessa liitettävä säilytysohje, jota noudattamalla tuote säilyy ilmoitetun ajan.

4. Ajankohdan on sisällettävä päivä, kuukausi ja vuosi selväkielisinä tässä nimenomaisessa järjestyksessä.

Kuitenkin, jos elintarvikkeen:

— säilyvyysaika on enintään kolme kuukautta, on päivän ja kuukauden ilmoittaminen riittävä;

— säilyvyysaika on pidempi kuin kolme kuukautta mutta enintään 18 kuukautta, on kuukauden ja vuoden ilmoittaminen riittävä;

— säilyvyysaika on pidempi kuin 18 kuukautta, on vuoden ilmoittaminen riittävä.

Ajankohdan ilmoittamistavasta voidaan säätää tarkemmin 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

5. Jollei yhteisön muista päivämäärän merkitsemiseen velvoittavista säännöksistä muuta johdu, seuraavien elintarvikkeiden osalta säilyvyyspäivämäärän ilmoittaminen ei ole pakollista:

— tuoreet hedelmät ja vihannekset, mukaan lukien peruna, jota ei ole kuorittu, paloiteltu tai muutoin vastaavalla tavalla käsitelty. Tätä poikkeusta ei sovelleta itäviin siemeniin eikä vastaaviin tuotteisiin kuten palkokasvien ituihin;

— viinit, liköörit, kuohuviinit, maustetut viinit ja vastaavat tuotteet, jotka on valmistettu muista hedelmistä kuin viinirypäleistä, sekä CN-koodiin 2206 00 91, 2206 00 93 ja 2206 00 99 kuuluvat viinirypäleistä tai käymättömästä rypälemehusta valmistetut juomat;

▼B

- juomat, jotka sisältävät alkoholia vähintään 10 tilavuusprosenttia,
- suurtlouksiin tarkoitettut virvoitusjuomat, hedelmämehut, hedelmänektarit ja alkoholijuomat erillisissä astioissa, joiden tilavuus on suurempi kuin viisi litraa;
- leipomo- ja konditoriatuotteet, jotka tavanomaisesti nautitaan 24 tunnin kuluessa valmistuksesta;
- etikka;
- keittosuola;
- kiinteä sokeri;
- makeiset, jotka sisältävät melkein yksinomaan maustettuja tai värjättyjä sokereita;
- purukumit ja vastaavat puruvalmisteet;
- jäätelön annospakkaukset.

10 artikla

1. Mikrobiologisesti helposti pilaantuviissa elintarvikkeissa, jotka ovat omiaan lyhyessä ajassa muodostamaan välittömän terveysvaaran, vähimmäissäilyvyyspäivämäärän sijasta on oltava päivämäärä, jota ennen tuote on käytettävä.

2. Päivämäärän edessä on oltava sanat:

▼M3

- bulgariaksi: ”използвай преди”,
- espanjaksi: ”fecha de caducidad”,
- tšekiksi: ”spotřebujte do”,
- tanskaksi: ”sidste anvendelsesdato”,
- saksaksi: ”verbrauchen bis”,
- viroksi: ”kõlblik kuni”,
- kreikaksi: ”ανάλωση μέχρι”,
- englanniksi: ”use by”,
- ranskaksi: ”à consommer jusqu'au”,
- italiaksi: ”da consumare entro”,
- latviaksi: ”izlietot līdz”,
- liettuaksi: ”tinka vartoti iki”,
- unkariksi: ”fogyasztható”,
- maltaksi: ”uża sa”,
- hollanniksi: ”te gebruiken tot”,
- puolaksi: ”należy spożyć do”,
- portugaliksi: ”a consumir até”,
- romaniaksi: ”expiră la data de”,
- slovakiksi: ”spotřebujte do”,
- sloveeniksi: ”porabiti do”,
- suomeksi: ”viimeinen käyttöajankohta”,
- ruotsiksi: ”sista förbrukningsdag”.

▼B

Näiden sanojen jälkeen on esitettävä:

▼B

- päivämäärä sellaisenaan; tai
- viittaus siihen, missä päivämäärä on merkinnöissä ilmaistu.

Näiden tietojen yhteydessä on esitettävä noudatettavat säilytysohjeet.

3. Päivämäärässä on selvästi ja seuraavassa järjestyksessä oltava päivä, kuukausi ja mahdollisesti vuosi.
4. Tarvittaessa voidaan 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen tietyissä tapauksissa ratkaista, toteutuvatko 1 kohdassa säädetyt edellytykset.

11 artikla

1. Elintarvikkeen käyttöohje on laadittava sellaiseksi, että elintarviketta voidaan sen avulla tarkoituksenmukaisesti käyttää.
2. Tiettyjen elintarvikkeiden osalta voidaan yhteisön säännöksissä tai, jos niitä ei ole, kansallisissa säännöksissä säätää tarkemmin käyttöohjeen laatimisesta.

Tällaisiin kansallisiin säännöksiin sovelletaan 19 artiklassa säädettyä menettelyä.

Tässä kohdassa tarkoitettujen yhteisön säännökset on annettava 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

12 artikla

Tullitariffinimikkeeseen 22.04 ja 22.05 kuuluvien tuotteiden alkoholipitoisuuden ilmoittamisesta säädetään näihin tuotteisiin sovellettavissa erityisissä yhteisön säännöksissä.

Muiden yli 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävien juomien alkoholipitoisuuden ilmoittamisesta säädetään 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

13 artikla

1.
 - a) Jos elintarvike on valmiiksi pakattu, on 3 artiklassa ja 4 artiklan 2 kohdassa säädetyt maininnat esitettävä pakkauksessa tai siihen kiinnitettyssä merkinnässä.
 - b) Poiketen siitä, mitä a alakohdassa säädetään, ja rajoittamatta nimellismääriä koskevien yhteisön säännösten soveltamista, on riittävä, jos valmiiksi pakattu elintarvike on:
 - kuluttajalle tarkoitettu, mutta sitä pidetään kaupan ennen myyntiä kuluttajalle, ei kuitenkaan suurtalouksille, tai
 - elintarvike on tarkoitettu suurtalouksissa tapahtuvaan valmistukseen, prosessointiin tai pilkkomiseen,
 jos voidaan varmistaa, että asiakirjat, jotka sisältävät kaikki merkinnät, seuraavat kyseisen elintarvikkeen mukana, tai ne toimitetaan ennen elintarvikkeen luovutusta tai sen yhteydessä.
 - c) Edellä b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa 3 artiklan 1 kohdan 1, 5 ja 7 alakohdassa sekä tarvittaessa 10 artiklassa tarkoitettujen tietojen on ilmoitettava myös siinä pakkauksessa, jossa elintarvike pannaan esille, kun sitä pidetään kaupan.
2. Edellä 3 artiklassa ja 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen mainintojen on oltava helposti ymmärrettäviä, ja ne on tehtävä näkyvään kohtaan helposti havaittavalla, luettavalla ja pysyvällä tavalla.

Niitä ei saa millään tavalla peittää, himmentää tai katkaista muulla kirjallisella tai kuvallisella ilmaisulla.

▼B

3. Edellä 3 artiklan 1 kohdan 1, 4, 5 ja 10 alakohdassa lueteltujen tietojen on oltava nähtävissä samanaikaisesti.

Tämä vaatimus voidaan ulottaa koskemaan 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja mainintoja.

4. Uudelleen käytettävien, pysyvästi merkittyjen, etiketittömien, renkaattomien ja kauluksettomien lasipullojen sekä sellaisten pakkausten ja astioiden osalta, joissa suurimman pinnan ala on pienempi kuin 10 neliösenttimetriä, on ainoastaan esitettävä 3 artiklan 1 kohdan 1, 4 ja 5 alakohdassa luetellut maininnat.

Tässä tapauksessa 3 kohtaa ei sovelleta.

5. Irlanti, Alankomaat ja Yhdistynyt kuningaskunta saavat poiketa 3 artiklan 1 kohdan ja tämän artiklan 3 kohdan säännöksistä uudelleen käytettäväksi tarkoitettuihin lasipulloihin pulloitetun maidon ja maitotuotteiden osalta.

Näiden jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista ensimmäisen alakohdan mukaisesti toteutetuista toimenpiteistä.

14 artikla

Jos elintarviketta myydään kuluttajalle ja suurtalouksille pakkaamattomana tai jos elintarvike pakataan itse myyntipaikalla ostajan pyynnöstä taikka välitöntä myyntiä varten, jäsenvaltioiden on annettava tarkemmat säännökset siitä, kuinka 3 artiklassa ja 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen maininnat on ilmoitettava.

Jäsenvaltiot voivat päättää olla vaatimatta näitä tietoja kokonaan tai osittain, jos ostaja muutoin saa riittävästi tietoa.

15 artikla

Tämä direktiivi ei vaikuta kansallisiin säännöksiin, joita sovelletaan, jos yhteisön säännöksiä ei ole, ja joissa asetetaan esimerkiksi ihmishahmojen muotoisissa tai matkamuiistoiksi tarkoitetuissa koristepakkauksissa esillepantavien elintarvikkeiden merkinnöille lievempiä vaatimuksia kuin tässä direktiivissä säädetään.

16 artikla

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että niiden alueella kielletään sellaisten elintarvikkeiden pitäminen kaupan, joiden osalta 3 artiklassa ja 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja mainintoja ei ole esitetty kuluttajan helposti ymmärtämällä kielellä, paitsi jos kuluttajalle tarkoitettu tieto on yhden tai useamman merkinnöissä olevan maininnan osalta tosiasiallisesti varmistettu muilla toimenpiteillä, jotka määrätään 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

2. Jäsenvaltio, jossa tuotetta pidetään kaupan, saa ottaen huomioon perustamissopimuksen määräykset, säätää, että kyseiset erikoismerkinnät tehdään yhdellä tai useammalla yhteisön virallisista kielistä määräämälleen kielellä.

3. Mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään ei ole esteenä eri kielillä ilmaisutaville erityismerkinnöille.

17 artikla

Jäsenvaltioiden on oltava säätämättä tarkempia vaatimuksia tavasta, jolla 3 artiklassa ja 4 artiklan 2 kohdassa säädetyt tiedot on ilmoitettava, kuin siitä 3—13 artiklassa jo säädetään.

▼B*18 artikla*

1. Jäsenvaltiot eivät saa estää sellaisten elintarvikkeiden kauppaa, jotka ovat tämän direktiivin säännösten mukaisia, soveltamalla kansallisia elintarvikkeiden merkintöjä ja esillepanoa koskevia säännöksiä, joita ei ole yhdenmukaistettu.
2. Mitä 1 kohdassa säädetään, ei sovelleta kansallisiin säännöksiin, joita ei ole yhdenmukaistettu ja joiden perusteena on:
 - kansanterveyden suojeleminen;
 - petollisten toimien torjuminen, edellyttäen, etteivät sellaiset säännökset ole omiaan estämään tässä direktiivissä annettujen määritelmien ja sääntöjen soveltamista;
 - teollisen ja kaupallisen omaisuuden suojeleminen, alkuperänimitysten ja alkuperämerkintöjen suojeleminen sekä vilpillisen kilpailun estäminen.

19 artikla

Tässä artiklassa säädettyä menettelyä on noudatettava, kun jäsenvaltio katsoo tarpeelliseksi säätää uutta lainsäädäntöä.

Sen on ilmoitettava suunnitelluista toimenpiteistä komissiolle ja muille jäsenvaltioille sekä perusteltava ne. Komissio kuulee ►M2 asetuksella (EY) N:o 178/2002 perustetussa elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevässä pysyvässä komiteassa ◀ muita jäsenvaltioita, jos se katsoo, että siitä on hyötyä, tai jos jokin jäsenvaltio sitä pyytää.

Jäsenvaltio ei saa toteuttaa suunniteltuja toimenpiteitä ennen kuin kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun asia annettiin tiedoksi komissiolle ja muille jäsenvaltioille, jos komission lausunto ei ole kielteinen.

Viimeksi mainitussa tapauksessa ennen edellä mainitun määräajan päättymistä komissio aloittaa 20 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn sen määrittämiseksi, voidaanko suunnitellut toimenpiteet, tarvittaessa tarkoituksenmukaisella tavalla muutettuina, panna täytäntöön.

20 artikla

1. Komissiota avustaa ►M2 elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevä pysyvä komitea ◀, jäljempänä ”komitea”.
2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.
Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.
3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

21 artikla

Jos väliaikaiset toimenpiteet tämän direktiivin soveltamisen helpottamiseksi osoittautuvat tarpeellisiksi, niistä päätetään 20 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

22 artikla

Tämä direktiivi ei vaikuta tiettyjen elintarvikkeiden merkintöjä ja esillepanoa koskeviin yhteisön säännöksiin, jotka on annettu ennen 22 päivää joulukuuta 1978.

▼B

Muutoksista, jotka ovat tarpeen mainittujen säännösten yhdenmukaistamiseksi tämän direktiivin säännösten kanssa, on päätettävä noudattaen kunkin säännöksen osalta säädettyä menettelyä.

23 artikla

Tätä direktiiviä ei sovelleta yhteisön ulkopuolelle vietäviin tuotteisiin.

24 artikla

Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että komissio saa kirjallisina kaikki jäsenvaltioiden antamat tässä direktiivissä tarkoitettuja kysymyksiä koskevat kansalliset säännökset.

25 artikla

Tätä direktiiviä sovelletaan myös Ranskan merentakaisilla alueilla.

26 artikla

1. Kumotaan direktiivi 79/112/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna liitteessä IV olevassa A osassa luetelluilla direktiiveillä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta liitteessä IV olevassa B osassa lueteltuja jäsenvaltioita velvoittavia määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava kansallisen lainsäädännön osaksi mainitut direktiivit.

2. Viittauksia kumottuihin direktiiveihin pidetään viittauksina tähän direktiiviin ja ne luetaan liitteessä V olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

27 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

28 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

▼ B

LIITE I

AINESOSAT, JOTKA VOIDAAN ERITYISEN NIMEN ASEMESTA ILMOITTA A RYHMÄNIMELLÄ

<i>Määritelmä</i>	<i>Kuvaus</i>
Puhdistetut öljyt, ei kuitenkaan oliiviöljy	”Öljy”, täydennettynä: — tarpeen mukaan joko etuliitteellä ”kasvi” tai ”eläin”; taikka — viittauksella öljyn erityiseen kasvi- tai eläinalkuperään. Jos öljy on kovetettu, öljyn nimitykseen on liitettävä maininta ”kovetettu”.
Puhdistetut rasvat	”Rasva” täydennettynä — tarpeen mukaan joko etuliitteellä ”kasvi” tai ”eläin”; taikka — viittauksella rasvan erityiseen kasvi- tai eläinalkuperään. Jos rasva on kovetettu, rasvan nimitykseen on liitettävä maininta ”kovetettu”
Jauhoseokset, kahdesta tai useammasta viljalajista saadut	”Jauho”, täydennettynä luettelolla seokseen käytetyistä viljoista painon mukaan alenevassa järjestyksessä
Tärkkelykset ja fysikaalisesti tai entsyymaattisesti muunnetut tärkkelykset	”Tärkkelys”
Kaikki kalalajit toisen elintarvikkeen ainesosina, jos elintarvikkeen nimityksessä tai elintarviketta esille pantaessa ei viitata tiettyyn kalalajiin	”Kala”
Kaikki juustolaadut tai niiden seokset toisen elintarvikkeen ainesosina, jos elintarvikkeen nimityksessä tai elintarviketta esille pantaessa ei viitata tiettyyn juustolaatuun	”Juusto”
Kaikki mausteet, joiden osuus elintarvikkeessa on enintään 2 painoprosenttia	”Mauste(et)” tai ”mausteseos”
Kaikki yrtit ja yrttien osat, joiden osuus elintarvikkeessa on enintään 2 painoprosenttia	”Yrtti (yrtit)” tai ”yrttiseos”
Kaikki purukumin perusmassan valmistuksessa käytetyt ”kumi”-valmisteet	”Perusmassa”
Kaikki paneeratut, paistetut viljavalmisteet	”Murot”
Kaikki sakkaroosiryhmät	”Sokeri”
Vedetön dekstroosi ja dekstroosimonohydraatti	”Dekstroosi”
Glukoosisiirappi ja kuivattu glukoosisiirappi	”Glukoosisiirappi”
Kaikki maitoproteiinit (kaseiinit, kaseinaatit ja heraproteiinit) ja niiden sekoitukset	”Maitoproteiinit”
Puristettu, expeller tai puhdistettu kaakaovoi	”Kaakaovoi”

▼ M2

▼ B

Kaikki viinityypit sellaisena kuin ne määritellään viinin yhteisestä markkinajärjestelystä 17 päivänä toukokuuta 1999 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1493/1999 ⁽¹⁾

”Viini”

▼B

Määritelmä

Kuvaus

▼M1

Nisäkäs- ja lintulajien luustolihakset (**), jotka on tunnustettu ihmisravinnoksi soveltuviksi, sekä niihin luonnostaan sisältyvät tai liittyvät kudokset, joissa on rasvan ja sidekudosten kokonaispitoisuudet eivät saa ylittää jäljempänä esitettyjä arvoja silloin kun liha on jonkin toisen elintarvikkeen ainesosa. Tämän määritelmän ulkopuolelle jäävät ne tuotteet, jotka kuuluvat ”koneellisesti erotetulle lihalle” vahvistetun yhteisön määritelmän piiriin. Rasvan ja sidekudosten enimmäismäärät ainesosille, joista käytetään nimitystä ”liha”:

”... liha” sekä eläinlaji (eläinlajit) (*), josta (joista) liha on peräisin

Laji	Rasvaa (%)	Sidekudoksia ⁽¹⁾ (%)
Nisäkkäät (kaniineja ja sikoja lukuun ottamatta) ja lajisekoitukset, joissa nisäkkäiden osuus on vallitseva	25	25
Siat	30	25
Linnut ja kaniinit	15	10

(1) Sidekudosten pitoisuus lasketaan vertaamalla kollageenipitoisuutta lihaproteiinipitoisuuteen. Kollageenipitoisuus tarkoittaa hydroksiproliinipitoisuutta kerrottuna kahdeksalla.

Kun nämä rasvan ja/tai sidekudosten enimmäismäärät ylittyvät ja kun kaikki muut lihan määritelmän edellytykset täyttyvät, lihapitoisuutta on tarkistettava vastaavasti alaspäin ja ainesosaluettelossa on nimityksen ”liha” lisäksi mainittava rasvan ja/tai sidekudosten esiintyminen.

▼B

(1) EYVL L 179, 14.7.1999, s. 1.

► **M1** (*) Englanninkielisissä merkinöissä tämä nimitys voidaan korvata kyseisestä eläinlajista käytetyllä ainesosan yleisnimellä.

(**) Pallea ja puremalihakset kuuluvat luustolihaksiin, kun taas sydän, kieli, pään lihakset (muut kuin puremalihakset), etupolven, kinnernivelen ja hännän lihakset eivät sisälly niihin. ◀

▼B*LIITE II***AINESOSAT, JOTKA ON ILMOITETTAVA ASIAANKUULUVALLA RYHMÄNIMELLÄ JA SIIHEN LIITETYLLÄ ERITYISELLÄ NIMELLÄ TAI EY-NUMEROLLA**

Elintarvikevärit
Säilöntäaineet
Hapettumisen estoaineet
Emulgointiaineet
Sakeuttamisaineet
Hyytelöimisaineet
Stabilointiaineet
Arominvahventeet
Hapot
Happamuuden säätöaineet
Paakkuuntumisen estoaineet
Muunnetut tärkkelykset ⁽¹⁾
Makeutusaineet
Nostatusaineet
Vaahdonestoaineet
Pintakäsittelyaineet
Emulgointisuolat ⁽²⁾
Jauhonparannusaineet
Kiinteyttämisaineet
Kosteudenpidätysaineet
Homogenisointiaineet
Kantajakaasut

⁽¹⁾ Erityisen nimen tai EY-numeron ilmoittaminen ei ole pakollista.

⁽²⁾ Vain prosessoituihin juustoihin ja juustovalmisteisiin.

*LIITE III***AROMIEN MERKITSEMINEN AINESOSALUETTELOON**

1. Aromit on merkittävä joko sanalla ”aromi(t)” tai aromin tarkemmalla nimellä tai sen kuvauksella.
2. Sanaa ”luontainen” tai muuta asiallisesti samaa tarkoittavaa sanaa voidaan käyttää ainoastaan aromeista, joissa aromiaines sisältää yksinomaan niitä aromiaineita, jotka määritellään elintarvikkeissa sallittuja aromeja ja niiden valmistusaineita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 22 päivänä kesäkuuta 1988 annetun neuvoston direktiivin 88/388/ETY ⁽¹⁾ 1 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdassa ja/tai niitä aromivalmisteita, jotka määritellään mainitun direktiivin 1 artiklan 2 kohdan c alakohdassa.
3. Jos aromin nimi sisältää viittauksen kasvi- tai eläintuotteeseen tai näistä olevaan alkuperään, sanaa ”luontainen” tai muuta asiallisesti samaa tarkoittavaa sanaa ei voida käyttää, ellei aromiainesta ole erotettu soveltuvin fysikaalisin menetelmin, entsyymaattisin tai mikrobiologisin menetelmin tai perinteisin ruoanvalmistusmenetelmin yksinomaan tai lähes yksinomaan siitä elintarvikkeesta tai aromilähteestä, johon viitataan.

⁽¹⁾ EYVL L 184, 15.7.1988, s. 61, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna komission direktiivillä 91/71/ETY (EYVL L 42, 15.2.1991, s. 25).

▼M2*LIITE III a***6 artiklan 3 a, 10 ja 11 kohdassa tarkoitettut ainesosat ja aineet**

Gluteenia sisältävät viljat eli vehnä, ruis, ohra, kaura, speltti, kamut-vilja tai niiden hybridikannat ja viljatuotteet

Äyriäiset ja äyriäistuotteet

Kananmunat ja munatuotteet

Kalat ja kalatuotteet

Maapähkinät ja maapähkinätuotteet

Soija ja soijatuotteet

Maito ja maitotuotteet (laktoosi mukaan lukien)

Pähkinät, eli manteli (*Amygdalus communis* L.), hasselpähkinä (*Corylus avellana*), saksanpähkinä (*Juglans regia*), cashewpähkinä (*Anacardium occidentale*), pekaanipähkinä (*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch), parapähkinä (*Bertholletia excelsa*), pistaasipähkinä (*Pistacia vera*), Macadamia nut ja Queensland nut (*Macadamia ternifolia*) ja pähkinätuotteet

Selleri ja sellerituotteet

Sinappi ja sinappituotteet

Seesaminsienet ja seesaminsientuotteet

Rikkidioksidi ja sulfiitit, joiden pitoisuudet ovat yli 10 mg/kg tai 10 mg/litra SO₂:na ilmaistuna

▼M4

Lupiini ja lupiinituotteet

Nilviäiset ja nilviäistuotteet.

LIITE IV

A OSA

KUMOTTU DIREKTIIVI JA SEN MUUTOKSET

(26 artiklassa tarkoitettut)

- Neuvoston direktiivi 79/112/ETY (EYVL L 33, 8.2.1979, s. 1)
- Neuvoston direktiivi 85/7/ETY (EYVL L 2, 3.1.1985, s. 22) ainoastaan 1 artiklan 9 alakohta
- Neuvoston direktiivi 86/197/ETY (EYVL L 144, 29.5.1986, s. 38)
- Neuvoston direktiivi 89/395/ETY (EYVL L 186, 30.6.1989, s. 17)
- Komission direktiivi 91/72/ETY (EYVL L 42, 15.2.1991, s. 27)
- Komission direktiivi 93/102/EY (EYVL L 291, 25.11.1993, s. 14)
- Komission direktiivi 95/42/EY (EYVL L 182, 2.8.1995, s. 20)
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/4/EY (EYVL L 43, 14.2.1997, s. 21)

B OSA

MÄÄRÄAJAT SÄÄDÖSTEN SAATTAMISELLE OSAKSI
KANSALLISTA LAINSÄÄDÄNTÖÄ

(26 artiklassa tarkoitettut)

Direktiivi	Määräaika	Tämän direktiivin mukaisten tuotteiden pitäminen kaupan	Tuotteiden, jotka eivät ole tämän direktiivin mukaisia, pitäminen kaupan
79/112/ETY		22 päivä joulukuuta 1980	22 päivä joulukuuta 1982
85/7/ETY			
86/197/ETY		1 päivä toukokuuta 1988	1 päivä toukokuuta 1989
89/395/ETY		20 päivä joulukuuta 1990	20 päivä kesäkuuta 1992
91/72/ETY		30 päivä kesäkuuta 1992	1 päivä tammi-kuuta 1994
93/102/EY	30 päivä joulukuuta 1994	1 päivä tammi-kuuta 1995	30 päivä kesäkuuta 1996
95/42/EY			
97/4/EY		14 päivä elokuuta 1998	14 päivä helmi-kuuta 2000

LIITE V

VASTAAVUUSTAULUKKO

Direktiivi 79/112/ETY	Tämä direktiivi
1 artikla	1 artikla
2 artikla	2 artikla
3 artiklan 1 kohdan 1 alakohta	3 artiklan 1 kohdan 1 alakohta
3 artiklan 1 kohdan 2 alakohta	3 artiklan 1 kohdan 2 alakohta
3 artiklan 1 kohdan 2 a alakohta	3 artiklan 1 kohdan 3 alakohta
3 artiklan 1 kohdan 3 alakohta	3 artiklan 1 kohdan 4 alakohta
3 artiklan 1 kohdan 4 alakohta	3 artiklan 1 kohdan 5 alakohta
3 artiklan 1 kohdan 5 alakohta	3 artiklan 1 kohdan 6 alakohta
3 artiklan 1 kohdan 6 alakohta	3 artiklan 1 kohdan 7 alakohta
3 artiklan 1 kohdan 7 alakohta	3 artiklan 1 kohdan 8 alakohta
3 artiklan 1 kohdan 8 alakohta	3 artiklan 1 kohdan 9 alakohta
3 artiklan 1 kohdan 9 alakohta	3 artiklan 1 kohdan 10 alakohta
3 artiklan 2 ja 3 kohta	3 artiklan 2 ja 3 kohta
4 artikla	4 artikla
5 artikla	5 artikla
6 artiklan 1, 2 ja 3 kohta	6 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
6 artiklan 4 kohdan a ja b alakohta	6 artiklan 4 kohdan a ja b alakohta
6 artiklan 4 kohdan c alakohdan i alakohta	6 artiklan 4 kohdan c alakohdan i alakohta
6 artiklan 4 kohdan c alakohdan ii alakohdan ensimmäinen luetelmakohta	6 artiklan 4 kohdan c alakohdan ii alakohta
6 artiklan 4 kohdan c alakohdan ii alakohdan toinen luetelmakohta	6 artiklan 4 kohdan c alakohdan iii alakohta
6 artiklan 4 kohdan d alakohta	6 artiklan 4 kohdan d alakohta
6 artiklan 5 kohdan a alakohta	6 artiklan 5 kohta
6 artiklan 5 kohdan b alakohta	6 artiklan 6 kohta
6 artiklan 6 kohta	6 artiklan 7 kohta
6 artiklan 7 kohdan ensimmäinen alakohta	6 artiklan 8 kohdan ensimmäinen alakohta
6 artiklan 7 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta	6 artiklan 8 kohdan toisen alakohdan a ja b alakohta
6 artiklan 8 kohta	6 artiklan 9 kohta
7 artikla	7 artikla
8 artiklan 1—5 kohta	8 artiklan 1—5 kohta
8 artiklan 6 kohta	—
8 artiklan 7 kohta	8 artiklan 6 kohta
9 artiklan 1—4 kohta	9 artiklan 1—4 kohta
9 artiklan 5 kohta	—

▼B

Direktiivi 79/112/ETY	Tämä direktiivi
9 artiklan 6 kohta	9 artiklan 5 kohta
9 a artikla	10 artikla
10 artikla	11 artikla
10 a artikla	12 artikla
11 artiklan 1 ja 2 kohta	13 artiklan 1 ja 2 kohta
11 artiklan 3 kohdan a alakohta	13 artiklan 3 kohta
11 artiklan 3 kohdan b alakohta	—
11 artiklan 4 kohta	13 artiklan 4 kohta
11 artiklan 5 kohta	—
11 artiklan 6 kohta	13 artiklan 5 kohdan ensimmäinen alakohta
11 artiklan 7 kohta	13 artiklan 5 kohdan toinen alakohta
12 ja 13 artikla	14 ja 15 artikla
13 a artikla	16 artikla
14 ja 15 artikla	17 ja 18 artikla
16 artiklan 1 alakohta	—
16 artiklan 2 alakohta	19 artikla
17 artiklan ensimmäinen alakohta	20 artikla 1 kohta
17 artiklan toinen, kolmas, neljäs ja viides alakohta	20 artikla 2 kohta
18 artikla	—
19, 20 ja 21 artikla	21, 22 ja 23 artikla
22 artiklan 1, 2 ja 3 kohta	—
22 artiklan 4 kohta	24 artikla
23 artikla	—
24 artikla	25 artikla
25 artikla	—
26 artikla	—
—	26 artikla
—	27 artikla
—	28 artikla
Liite I	Liite I
Liite II	Liite II
Liite III	Liite III
—	Liite IV
—	Liite V